

A Pécsi Ítéltábla dr. Pap Gábor ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve**. (címe) alperes ellen hitelszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Törvényszék 2019. február 28. napján kelt .../10. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 55.500 (ötvenötezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak, az illetékes állami adóhatóság felhívására - a felhívásban közölt módon és időben - 140.000 (száznegyvenezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes jogelődje, a (a továbbiakban: alperes) és a felperes 2007. március 10. napján változó kamatozású, CHF alapú, változó futamidejű kölcsönszerződést kötöttek egymással a felperes által megvásárolni kívánt Toyota (J) Corolla 1.4 Harmony Plus típusú személygépkocsi vételárának finanszírozására. A szerződés szerint az alperes által nyújtott kölcsön összege 1.750.000 forint volt, melyet a felperesnek 84 havi futamidő alatt kellett visszafizetni, mely futamidő maximálisan 96 hónapra emelkedhetett. A törlesztőrészletek havonta fizetendő összegét a szerződés 30.485 forintban, az éves induló ügyleti kamatlábat 11,56%-ban, a teljes hiteldíjmutató induló mértékét 13,12%-ban határozta meg azzal, hogy a THM mutató értéke nem tükrözte a hitel árfolyam- és kamatkockázatát.

A kölcsönszerződés a 6. pontban rögzítette, hogy a szerződés tekintetében a bázis árfolyama a számlakonverziós vételi árfolyama, a aktuális árfolyama a számlakonverziós eladási árfolyama. A szerződés részévé vált Üzletszabályzat a 18.3.2. pontjában ezzel összhangban tartalmazta, hogy a bázisárfolyam a szerződésben meghatározott árfolyamtípusának a hitelfolyósítás napját követő első banki nap végén érvényben lévő árfolyama, az aktuális árfolyam pedig a szerződésben meghatározott árfolyamtípusának a törlesztőrészlet esedékessége napjának végén érvényben lévő árfolyama.

A kölcsönszerződés 7. pontjában rögzítette azt a figyelmeztetést, hogy a devizaalapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától

függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése, vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelentette, hogy tudatában van a devizaalapú finanszírozás fokozott kockázatának, és vállalja ennek következményeit.

Az egyedi kölcsönszerződés részét képező Üzletszabályzat a 18.3.2. pontjában tartalmazza, hogy a deviza alapú szerződések változó kamatozású szerződések, az ügyfél fizetési kötelezettségei forintban teljesítendők. A törlesztőrészekre árfolyam-különbözet kerül érvényesítésre, melynek számítási képletét is feltünteti. Az Üzletszabályzat a 18.3.3. pontjában úgy rendelkezik, hogy változó futamidejű devizaalapú szerződés esetén az árfolyam-különbözet elszámolása a futamidő változását eredményezi. Az árfolyam-különbözet az adott törlesztőrészlet tőke, majd kamattartalmát módosítja.

Az Üzletszabályzat a 18.3.4. pontban - az egyedi szerződés 7. pontjával egyezően - akként szabályoz, hogy devizaalapú finanszírozás esetén a törlesztőrészek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyamának és a kamatának alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészek növekedését eredményezi, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik.

A kölcsönszerződés 12. pontjában a felperes kijelentette, hogy az alperes Üzletszabályzatát átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el.

A hitelező és a ... Kft. között létrejött együttműködési megállapodásnak és az egyedi szerződés megkötésére adott meghatalmazásban foglaltaknak megfelelően a hitelező képviseletében, bélyegzőjének használatával a szerződést az autókereskedő ... Kft. értékesítője írta alá.

A felek között a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolás megtörtént, az elszámolás felülvizsgált. A tisztességtelenül felszámított összeg 524.002 forint volt, melyet az alperes a felperes kölcsönszerződésből eredő tartozására számolt el.

Az alperes arra tekintettel, hogy a felperes a fizetési kötelezettségeinek nem tett eleget, a perbeli kölcsönszerződést 2014. július 15. napján felmondta.

A felperes a módosított keresetében a kölcsönszerződés és a járulékosan hozzá kapcsolódó opciós szerződés érvénytelenségének megállapítását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az Üzletszabályzatot a szerződéskötéskor nem ismerhette meg, az nem vált a szerződés részévé. Állította, hogy a kölcsönszerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213.§ (1) bekezdés a) pontja alapján azért érvénytelen, mert nem tartalmazza a szerződés tárgyát, azaz a kölcsön devizaösszegét. Arra is hivatkozott, hogy a szerződés nem biztosította a forintban meghatározott kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértékének kiszámíthatóságát sem. A kölcsönszerződést a Hpt.213.§ (1) bekezdés b) pontja alapján is érvénytelennek tartotta, mert a szerződés nem tartalmaz semmilyen költséget, díjat, amelyet a THM számításánál figyelembe kell venni, kizárólag a THM került feltüntetésre. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés érvénytelenségét eredményezi az is, hogy az

árfolyamkockázatot a felperesre hárító szerződéses kikötés tisztességtelen. Ezt arra alapította, hogy a szerződéskötés során a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján a felperes nem volt tisztában az árfolyamváltozás kockázatával, ami miatt alappal gondolhatta úgy, hogy annak semmilyen reális valószínűsége nincs.

Jogkövetkezményként a szerződés hatályossá nyilvánítását kérte. A felek közötti elszámolás tekintetében a számítása alapját az képezte, hogy a kölcsönszerződés, mint devizaalapú szerződés érvénytelen, ekként a szerződés forintkölcsön-szerződés, melynek esetében a tartozás tőkeösszege a ténylegesen folyósított forintösszeg. A piaci forintkamat mértékét évi 16,91%-ban és a felperes tartozását 326.072 forintban jelölte meg.

Kérte továbbá a per tárgyalásának a felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt C-38/17. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a szerződés aláírásával a felperes elismerte az általános szerződési feltételek átvételét, mely ekként az egyedi szerződés részévé vált. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés pontosan tartalmazza annak tárgyát, mert a kölcsönt ugyan forintban határozták meg, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből egyértelmű, hogy a kölcsön devizában került megállapításra, a devizaösszeget pedig a szerződésben meghatározott árfolyamokra figyelemmel kiszámítható módon tartalmazta. Hivatkozott arra, hogy az egyedi kölcsönszerződés rögzíti a THM százalékos mértékét, az Üzletszabályzat 17.2. pontja pedig azt, hogy a teljes hiteldíj mutató miként került megállapításra. Az Üzletszabályzat 17.3. pontja tételesen tartalmazza a hitelhez kapcsolódó egyéb díjakat és költségeket, ezek esetleges hiánya vagy hibás megjelölése pedig nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét. Hangsúlyozta, hogy az árfolyamkockázat körében a tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, a szerződés 7. pontja, valamint a szerződés részévé vált Üzletszabályzat 18.3.4. pontja alapján a felperes számára világosnak és érthetőnek kellett lennie az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltételnek.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és a felperest kötelezte a perköltség megfizetésére.

Ítéletének indokolásában mindenekelőtt megállapította, hogy az 1959. évi Ptk.523.§ (1) bekezdése alapján a peres felek között kölcsönszerződés jött létre, mely az 1959. évi Ptk.685.§ e) pontjának első fordulatában meghatározott fogyasztói szerződés. Hivatkozott arra, hogy az 1959. évi Ptk.205/B.§ (1) bekezdése alapján az Üzletszabályzat a felek szerződésének részévé vált, mert annak megismerését az alperes lehetővé tette. Kiemelte, hogy a felperes álláspontjával szemben a szerződés tartalmazza annak tárgyát azzal, hogy pontosan tartalmazza a kölcsön összegét forintban, és az annak svájci frankban kifejezett összege a szerződés rendelkezései alapján a Kúria 6/2013. PJE számú és az 1/2016. számú Polgári Jogegységi Határozataiban foglaltak szerint kiszámítható. A kölcsönszerződés rendelkezéseire utalva alaptalannak tartotta a felperes arra való hivatkozását, hogy az a Hpt.213.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét nem tünteti fel. Alaptalannak találta azt a hivatkozást is, hogy az alperes a tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta, mely miatt az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési kikötés tisztességtelen és a szerződés érvénytelen.

Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes által megjelölt előzetes döntéshozatali eljárásban születendő döntés a perben nem minősült előzetes kérdésnek.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben annak megváltoztatását és a kereset teljesítését kérte. Fellebbezésében továbbra is hivatkozott arra, az Üzletszabályzat nem vált a kölcsönszerződés részévé, mert bár a felperes az aláírásával elismerte annak átvételét, az okiratot a tanúk nem együttesen írták alá, ekként az nem felel meg a teljes bizonyító erejű magánokirat alaki feltételeinek. Állította, hogy a felek a kölcsönszerződésben nem határozták meg annak tárgyát, azaz a kölcsön devizaösszegét, valamint a szerződés nem biztosította a forintban meghatározott kölcsönösszeg devizában kifejezett egyenértékének kiszámíthatóságát sem. A kölcsönszerződést a Hpt.213.§ (1) bekezdés b) pontja alapján is érvénytelennek tartotta, mert a szerződés nem tartalmaz semmilyen költséget, díjat, amelyet a THM számításánál figyelembe kell venni, kizárólag a THM került feltüntetésre. Hivatkozott arra is, hogy az alperes által adott tájékoztatás az árfolyamkockázat körében nem volt megfelelő, mely okból a szerződési feltétel tisztességtelen és a szerződés érvénytelen.

Kérte a felperes a másodfokú tárgyalás felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt C-38/17. és C-621/17. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokaira utalással való helybenhagyását kérte, a tárgyalás felfüggesztését ellenezte.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.

A helyes tényállásból az elsőfokú bíróság érdemben is helyes jogi következtetések levonásával hozta meg ítéleti döntését, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

A másodfokú bíróság a tárgyalást a következőkre tekintette nem felfüggesztette fel.

Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikkében foglaltak szerint az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés hozatalára e szerződés értelmezése, az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése kérdésében.

A 3/2005.(XI.14.) PK-KK vélemény indokolása szerint amennyiben a bíróság arról szerez tudomást, hogy az előtte folyó perben bizonyított tények alapján felmerült jogkérdésben, más polgári perben a jogviszony minősítése szempontjából azonos tényekre alapítottna a Pp.155/A.§-a alapján előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményeztek, és a bíróság úgy ítéli meg, hogy az EK szerződés értelmezése, vagy a közösségi intézmények jogi aktusainak érvényessége és értelmezése szükséges, mert ezektől függ az ügy érdemi eldöntése, úgy az EU Bíróság döntésének közzétételéig a per tárgyalását a Pp.152.§ (2) bekezdése alapján felfüggesztheti.

A C-38/17. számú előzetes döntéshozatali eljárásban az Európai Unió Bírósága 2019. június 5. napján ítéletet hozott.

Az ítélet táblája - figyelemmel arra, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás és a jelen eljárás összefüggése csak akkor állapítható meg, ha az előzetes döntéshozatali eljárásban vizsgált kérdés a kereset tárgya volt, és a fellebbezés folytán tárgya a másodfokú eljárásnak is - azt tekintette át, hogy a keresetben és a fellebbezésben előadottak összefüggenek-e az Európai Unió Bírósága előtt C-

621/17. számú előzetes döntéshozatal tárgyában folyamatban lévő ügygel, és annak alapján az ügy érdemi elbírálásának előkérdése-e az előzetes döntéshozatali eljárásban hozható határozat.

A C-621/17. számú előzetes döntéshozatali eljárásban feltett kérdések a fogyasztói kölcsönszerződésben egyedileg meg nem tárgyalta olyan szerződési feltételek tisztességtelenségére vonatkoznak, amelyek a fogyasztót terhelő költség, jutalék, díj (a továbbiakban együtt: költség) összegét, annak kiszámítási módját, teljesítésének idejét pontosan meghatározzák, anélkül azonban, hogy rögzítenék, hogy az adott költség milyen konkrét szolgáltatás ellenértéke. Tekintettel arra, hogy a felperes jelen perben ilyen költségek vonatkozásában a szerződési feltételek tisztességtelenségére nem hivatkozott, a másodfokú bíróság a pert érdemben bírálta el.

A fellebbezéssel összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre utal:

Az 1959. évi Ptk. felek szerződéskötése időpontjában hatályos 205/A.§ (1) bekezdése alapján általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg.

Az 1959. évi Ptk. 205/B.§ (1) bekezdése szerint az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

Az ítélet tábla a fenti törvényi rendelkezések alapján hangsúlyozza, hogy az Üzletszabályzat általános szerződési feltételeket tartalmaz, amelyek lényegi tulajdonsága, hogy azokat a szerződő felek egyedileg nem tárgyalják meg, ennek ellenére a szerződés részét képezik, feltéve, hogy alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes a felek teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt kölcsönszerződésében, annak 12. pontjában aláírásával elismerte és kijelentette, hogy a szerződés részét képező Üzletszabályzatot átvette, megismerte, és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek elfogadta.

A másodfokú bíróság a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 196.§ (1) bekezdés b) pontja alapján kiemeli, hogy a magánokirat az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára kötelezőnek ismerte el, feltéve, hogy két tanú az okiraton aláírásával igazolja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előttük írta alá, vagy aláírását előttük sajátkezű aláírásának ismerte el.

A felperes maga sem vitatta, hogy a kölcsönszerződést aláírta, így annak, hogy a tanúk nem a felperessel azonos időpontban írták alá az okiratot, nincs jelentősége. A felperes egyebekben azt adta elő, hogy a kölcsönszerződést azért nem olvasta végig, mert túl hosszú volt, „fél nap lett volna míg elolvasom.” Mivel az egyedi szerződés mindösszesen egy oldal, a felperes minden bizonnyal azzal együtt az Üzletszabályzatot is megkapta, és ezen teljes szerződést tartotta nagy terjedelműnek az elolvasáshoz.

A felperes a fellebbezésében alaptalanul állította, hogy a felek szerződése nem tartalmazza annak tárgyát. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával abban, hogy a peres felek szerződése devizaalapú kölcsönszerződés, amelynek lényege, hogy abban a szerződés tárgyát,

a hitelező által folyósítandó kölcsön összegét és az adós tartozását, azaz a törlesztőrészeket összegét egyaránt devizában határozzák meg. A tartozás tehát devizában keletkezik, de a kölcsön folyósítására és a törlesztésére forintban kerül sor, azaz az ún. kirovó és a lerovó pénznem eltér egymástól: a kirovó pénznem deviza, a lerovó pedig forint. A Kúria 6/2013. Polgári Jogegységi Határozatának III/2a. pontja, valamint az 1/2016. számú Polgári Jogegységi Határozat 1. pontja is kiemelte, hogy a devizaalapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt.213.§ (1) bekezdés a) pontja által előírt követelménynek, ha az írásba foglalt szerződés - ideértve az annak a szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznem) határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor, az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével.

Az ítélet tábla utalva az Európai Unió Bírósága C-38/17. szám alatti ítéletére kiemeli, hogy a 93/13/EGK tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdése, 4. cikkének (2) bekezdése, és 6. cikke alapján a fenti jogegységi határozatok értelmezése a devizaszerződés tárgya tekintetében nem ellentétes a tanácsi irányelvvel, amennyiben a szerződéses feltételt világosan és érthetően fogalmazták meg, vagyis a kölcsön tárgyát képező teljes összeg számítási mechanizmusát, valamint az alkalmazandó árfolyamot átlátható módon feltüntették annak érdekében, hogy a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse a szerződésből eredően őt érintő gazdasági következményeket, köztük különösen a kölcsönének teljes költségét.

A perbeli szerződés a fenti követelményeknek megfelel, a 4. pontja egyértelműen rögzíti a lerovó pénznemben folyósítandó kölcsön összegét 1.750.000 forintban, a 6. pontja meghatározza a kirovó pénznemet svájci frankban. Ezen szerződéses rendelkezés, valamint az üzletszabályzat 18.3.2. pontja pedig rendelkezett az átváltás módjáról, meghatározta az alkalmazandó árfolyamot. Mivel a felek szerződése biztosítja a kirovó pénznemben meghatározott és folyósított összeg lerovó pénznemre történő átszámítását, ezért a Hpt.213.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti követelmény teljesült, ezt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg.

Egyetértett az ítélet tábla a törvényszék azon jogi álláspontjával is, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjával kapcsolatosan arra, hogy a szerződés nem tartalmaz semmilyen költséget, díjat, amelyet a THM számításánál figyelembe kell venni, kizárólag a THM került feltüntetésre. A perbeli kölcsönszerződés 9. pontja tartalmazza a THM százalékos mértékét, a szerződés részét képező Üzletszabályzat 18.4. pontja a THM megváltozása feltételeit rögzíti, míg az Üzletszabályzat 17.2. pontja azt, hogy a teljes hiteldíj mutató miként került megállapításra. Az Üzletszabályzat 17.3. pontja ezen felül tételesen és nevesítetten tartalmazza a hitelhez kapcsolódó egyéb díjakat és költségeket.

Az 1959. évi Ptk.209.§ (1) bekezdése alapján tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. A (4) bekezdés értelmében a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a fő szolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.

Az 1959. évi Ptk.209/A.§ (1) bekezdése alapján az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja.

Ezen § (2) bekezdése alapján fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalta tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

A Hpt.203.§ (6) bekezdése előírja, hogy olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.

A Hpt.203.§ (7) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a (6) bekezdésben meghatározott kockázattaljáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.

Az Európai Unió Bírósága a C-26/13. számú ítéletében kifejtette, hogy a szerződési feltételek átláthatóságának a 93/13 EGK irányelvben foglalt követelményei nem korlátozhatók kizárólag azok alaki és nyelvtani szempontból érhető jellegére, mert a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír az, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit megismerhesse. Csak ezen ismeret alapján lesz abban a helyzetben, hogy megalapozottan dönthessen az eladó vagy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételek elfogadásáról. Az EUB ezzel egyezően foglalt állást a C-51/17. számú döntésében is megismételve azt, hogy azon követelmény, mely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönvevők számára ahhoz, hogy tájékozott és megalapozott döntéseket hozzanak. Az árfolyamkockázattal kapcsolatban kiemelte, hogy a feltételeknek nemcsak alaki és nyelvtani, de a konkrét tartalom szempontjából is érthetőnek kell lenni, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó értékelni tudja a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményeit.

A fentiekkel összhangban a Kúriának a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozata 1. pontja értelmében a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a fő szolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége fő szabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.

A másodfokú bíróság - egyetértve az elsőfokú bírósággal - megállapította, hogy a szerződés tartalmából, annak 6. és 7. pontjából, valamint az üzletszabályzat 18.3.2. pontjából az átlagos fogyasztó számára is világosan felismerhető volt, hogy a megkötött szerződés deviza alapú szerződés, azaz devizában nyilvántartott, de forintban folyósított és forintban törlesztett kölcsönszerződés. Az átlagos fogyasztó azt is világosan felismerhette, hogy a felperes forintban

teljesítendő fizetési kötelezettsége a svájci frank árfolyamának változásától függően változik, ami miatt árfolyam különbözet fizetendő, aminek mértéke az árfolyam ismeretében egyszerű szorzási művelettel az üzletszabályzatban írt képlet szerint meghatározható.

A szerződés 7. pontjában - és az üzletszabályzat 18.3.4. pontjában - kifejezetten szerepel, hogy az árfolyamváltozás kockázatot jelent, és az is, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázatot teljes mértékben, tehát korlátozás nélkül az adós köteles viselni. A kölcsönszerződés feltételeiből felismerhető volt, hogy annak a devizának az árfolyama, melyben a kölcsönszerződést megkötötték megváltozhat, valamint az is, hogy az árfolyam változása a fogyasztó pénzügyi kötelezettségeire milyen jelentős gazdasági következményekkel járhat, a futamidő meghosszabbítását, illetve a törlesztőrészek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növelheti.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel világos és érthető, ekként annak tisztességtelensége nem vizsgálható és a perbeli kölcsönszerződés ebből az okból nem érvénytelen.

Az ítéltábla a felperes tanúbizonyítás elrendelése iránti kérelmére annyiban reagál, hogy a tanú idézése lakcím hiányában már az elsőfokú eljárásban is sikertelen maradt, az a másodfokú eljárásban sem lehetséges.

A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért köteles a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján az alperes perköltségének megfizetésére, amely a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, az (5) bekezdése és a 4/A.§-a alapján számított mértékű ügyvédi munkadíjból áll. A felperes a fellebbezési illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése köteles.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést a Pp. 256/A. (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2019. július 12.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Krastenics Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró